

1-1-6/1268
26.07.2012

Seletuskiri

põllumajandusministri määruse "Põllumajandusministri 8. juuni 2011. aasta määruse nr 53 "Põllumajandustoodete ühise turustamise ja töötlemise ning piimandussektori ja mahepõllumajandustootmise uute väljakutsetega kohandumise investeringutoetuse saamise nõuded, toetuse taotlemise ja taotluse menetlemise täpsem kord" muutmise" eelnõu juurde

1. Sissejuhatus

Põllumajandusministri 8. juuni 2011. aasta määruse nr 53 "Põllumajandustoodete ühise turustamise ja töötlemise ning piimandussektori ja mahepõllumajandustootmise uute väljakutsetega kohandumise investeringutoetuse saamise nõuded, toetuse taotlemise ja taotluse menetlemise täpsem kord" muutmise kehtestatakse Euroopa Liidu ühise põllumajanduspoliitika rakendamise seaduse § 58 lõike 5, § 59 lõike 5, § 60 lõike 4 ja § 62¹ lõike 2 alusel.

Määruse eelnõu ja seletuskirja koostasid Põllumajandusministeeriumi kaubanduse ja põllumajandussaadusi töötleva tööstuse osakonna turu arendamise büroo koosseisuväline peaspetsialist Berit Jürgenson (tel 625 6560, e-post berit.jyrgenson@agri.ee) ning sama osakonna nõunik Taavi Kand (tel 625 6249, e-post taavi.kand@agri.ee). Juriidilise ekspertiisi määruse eelnõule tegi Põllumajandusministeeriumi õigusosakonna nõunik Jaana Lepik (tel 625 6202, e-post jaana.lepik@agri.ee). Keeleliselt toimetas eelnõu Põllumajandusministeeriumi õigusosakonna peaspetsialist Leeni Kohal (tel 625 6523, e-post leeni.kohal@agri.ee).

Põllumajandusministri 8. juuni 2011. aasta määruse nr 53 "Põllumajandustoodete ühise turustamise ja töötlemise ning piimandussektori ja mahepõllumajandustootmise uute väljakutsetega kohandumise investeringutoetuse saamise nõuded, toetuse taotlemise ja taotluse menetlemise täpsem kord" (edaspidi *määrus*) muutmise on vajalik, et täiendada ja täpsustada määrust, võttes arvesse käesoleva määruse ja teiste investeringutoetuste määruste rakendamisel ilmnenuid puudusi ning seoses Euroopa Liidu ühise põllumajanduspoliitika rakendamise seaduses vastu võetud muudatustega.

2. Eelnõu sisu

Eelnõu punktides 1 ja 2 täpsustatakse määruse preambulit ja § 1 tulenevalt Euroopa Liidu ühise põllumajanduspoliitika rakendamise seaduse täiendamisest §-ga 62¹, mille kohaselt antakse võimalus rahastada Maaelu Arengu Euroopa Põllumajandusfondi toetuse saaja tegevust riigieelarvelistest ja sildfinantseerimise vahenditest enne töö või teenuse eest tasumist või vara soetamise eest tasumist. Euroopa Liidu ühise põllumajanduspoliitika rakendamise seaduse § 62¹ lõikes 2 on sätestatud volitusnorm, mille alusel kehtestatakse eespool nimetatud rahastamise taotlemise ja taotluse menetlemise kord ning taotluse vorm.

Eelnõu punktides 3 ja 12 asendatakse viide kehtivuse kaotanud põllumajandusministri määrusele viitega Euroopa Liidu ühise põllumajanduspoliitika rakendamise seaduse §-le 79. Toetust antakse nii põllumajandusministri 6. jaanuari 2012. a määruse nr 2 kui ka nüüdseks kehtetu põllumajandusministri 11. märtsi 2010. a määruse nr 25 alusel tunnustatud tootjarühmadele. Asendamise eesmärk on tagada määrusest ühtne arusaam, et hõlmatud on

kõik nimetatud seaduse § 79 alusel tunnustatud tootjarühmad olenemata millise tootjarühma tunnustamise määruse korra kohaselt nad tunnustuse on saanud.

Eelnõu punktis 4 sätestatakse, et taotleja võlakordaja võib olla suurem kui 2 ja punktis 3 toodud maksevõime näitaja väiksem kui 1, kui see on tingitud tavapäraselt suurtest lühiajalistest kohustustest, mis tulenevad taotleja liikmete poolt toodetud põllumajandustoodete kokkuostust. Taotleja liikmete poolt toodetud põllumajandustoodete kokkuostust tulenevad lühiajalised kohustused ei viita tootjarühma majandusliku jätkusuutlikkuse puudumisele.

Eelnõu punktis 5 kehtestatakse § 16 uues sõnastuses. Uue sõnastusega täiendatakse nõudeid toetuse saajale. Sätestatakse, et toetuse saamise korral teeb toetuse saaja kavandatavast investeringust osa, mis moodustab vähemalt 25% kavandatava investeringu maksumusest, ja esitab selle tegemist tõendavad dokumendid kuue kuu jooksul arvates PRIA poolt taotluse rahuldamise otsuse tegemisest. Juhul kui toetuse saaja teeb investeringu ühte investeringuobjekti või investeringuobjektidesse, mis moodustavad ühe terviku ja viiakse ellu ühe investeringuna, ja investeringu kavandatud elluviimise aeg on pikem kui kuus kuud, esitab toetuse saaja kuue kuu jooksul arvates PRIA poolt taotluse rahuldamise otsuse tegemisest PRIAle § 17 lõike 1 punktides 1 ja 2 nimetatud dokumendid, mis tõendavad, et toetuse saaja on sellele isikule, kellelt toetuse saaja tellis teenuse või töö või ostis kaupa, tasunud summa, mis moodustab vähemalt 25% kavandatava investeringu maksumusest. Ülejäänud investering peab olema tehtud kahe aasta jooksul arvates PRIA poolt taotluse rahuldamise otsuse tegemisest, kuid mitte hiljem kui 31. detsembril 2014. aastal. Investeringu tegemist tõendavaid dokumente võib esitada kuni kaheksas osas. Täienduse eesmärk on ärgitada toetuse saajat kavandatud investeringu ellu viimist alustama kohe peale taotluse rahuldamise otsuse tegemist ning seeläbi tagada käesolevaks programmiperioodiks ettenähtud vahendite õigeaegne kasutamine. **Eelnõu punkti 10** kohaselt ei kohaldata § 16 lõikeid 2–4 enne 2012. aastat toetust taotlenud toetuse saaja suhtes.

Toetuse saaja üheks oluliseks kohustuseks on säilitada ja kasutada investeringuobjekti sihipäraselt 5 aastat arvates PRIA poolt viimase toetusosa väljamaksmisest. Sihipäraseks kasutamiseks loetakse määruse kohaselt ka seda, kui ettevõtte korraldab oma majandustegevuse ümber selliselt, et lõpetab põllumajandustoodete töötlemise ja annab toetuse abil soetatud investeringuobjekti üle ettevõtjale, kelle üle ta omab valitsevat mõju, või ettevõtjale, kes omab tema üle valitsevat mõju ning üleandmine ei kahjusta Euroopa Liidu õigusaktides, määruses ja arengukavas sätestatud toetuse andmise eesmärki ja ülevõtjale määratud toetus kokku ei ületa §-s 8 taotleja kohta sätestatud toetuse määra ja suurust. Toetav tegevus peab sellisel juhul olema 100% lõpetatud ehk investering olema täies mahus tehtud ning toetusraha PRIA poolt üle kantud. Kuna toetus on suunatud tootjarühmana tunnustatud tulundusühistutele, on üleandmine lubatud ainult kontserni piires, et määruses ja arengukavas sätestatud toetuse andmise eesmärk ei saaks kahjustatud.

Investeringuobjekti üleandmisel tuleb tagada, et investering ei tee läbi nõukogu määruse (EÜ) nr 1698/2005 artiklis 72 sätestatud olulist muutust.

Toetuse saaja ja ülevõtja esitavad PRIAle investeringuobjekti säilitamise ja sihipärase kasutamise kohustuse üleandmiseks nõusoleku saamiseks avalduse koos järgmiste dokumentidega:

1) kokkulepe investeringuobjekti üleandmise kohta ning kinnituse, et on põllumajandustoodete töötlemise lõpetanud;

2) allkirjastatud kinnitus investeringuobjekti sihipärase kasutamise kohustuse ülevõtmise kohta, millest nähtuvad ülevõetavad investeringuobjektid ja nende sihtotstarbelise kasutuse lõpptähtaeg.

PRIA teeb otsuse 20 tööpäeva jooksul lõikes 7 nimetatud nõuetekohaste dokumentide saamisest arvates. Kui PRIA annab nõusoleku investeeringuobjekti säilitamise ja sihipärase kasutamise kohustuse üleandmiseks, loetakse investeeringuobjekti ülevõtmisest toetuse saajaks investeeringuobjekti ülevõtnud isik. PRIA keeldumise korral maksab toetuse saaja saadud toetusraha tagasi. Samuti maksab toetuse saaja toetuse tagasi kui toetuse kohutuse ülevõtja ei vasta toetuse saajale esitatud nõuetele.

Oluline on, et alates investeeringuobjekti ülevõtmisest loetakse ülevõtjat toetuse saajaks, kes peab seda säilitama ja sihipäraselt kasutama. Vastasel korral nõutakse kogu toetussumma ülevõtjalt tagasi.

Eelnõu punktides 6–9 muudetakse § 19 lõigete 1, 5 ja 6 sõnastust ning tunnistatakse kehtetuks lõiked 4 ja 7 tulenevalt Euroopa Liidu ühise põllumajanduspoliitika rakendamise seaduse täiendamisest §-ga 62¹, mille kohaselt antakse võimalus rahastada Maaelu Arengu Euroopa Põllumajandusfondi (EAFRD) toetuse saaja tegevust riigieelarvelistest ja sildfinantseerimise vahenditest enne töö või teenuse tegemise või vara soetamise eest tasumist. Muudatusega täiendatakse ja täpsustatakse kehtiva määruse regulatsiooni.

Eelnõu punktis 11 tunnistatakse kehtetuks määruse lisa 1 read 6–8 ning vastavalt ka normitehnilised märkused 7–9. Isik, kes taotleb toetust esimest korda peab esitama PRIA-le avalduse enda andmete kandmiseks põllumajandustoetuste ja põllumassiivide registrisse. Muu hulgas märgitakse sellele avaldusele arvelduskonto number, millele soovitakse toetusraha kandmist, arvelduskonto omaniku nimi ja arvelduskonto viitenumber. Seetõttu ei ole vaja toetuse taotlemisel nimetatud andmeid uuesti esitada.

Juhul, kui taotleja soovib toetusraha kandmist avaldusel märgitud arvelduskonto numbrist erinevale arvelduskontole, tuleb selleks esitada täiendav avaldus andmete muutmisteks põllumajandustoetuste ja põllumassiivide registris.

Eelnõu punktis 13 kehtestatakse lisa 2 uues sõnastuses. Lisa 2 kehtestamise uues sõnastuses vajadus tulenes Vabariigi Valitsuse 8. juuli 2010. a määrusest nr 96 “Asutused, kes võivad nõuda taksonoomiaga hõlmatud andmete esitamist”, kuna vastavalt sellele määrusele ei või alates 1. jaanuarist 2012.a PRIA nõuda raamatupidamiskohustuslaselt nende taksonoomiaga hõlmatud andmete esitamist, mille raamatupidamiskohustuslane on raamatupidamise seaduses sätestatud korras esitanud registrile avaldamiseks koos majandusaasta aruandega.

Eelnõu punktis 14 täpsustatakse lisa 4 normitehnilist märkust 1 tulenevalt selle rakendamisel ilmunud ebatäpsustest.

3. Eelnõu vastavus Euroopa Liidu õigusele

Eelnõu väljatöötamisel võeti aluseks nõukogu määrus (EÜ) nr 1698/2005 Maaelu Arengu Euroopa Põllumajandusfondist (EAFRD) antavate maaelu arengu toetuste kohta (ELT L 277, 21.10.2005, lk 1–40), komisjoni määrus (EL) nr 65/2011, millega kehtestatakse nõukogu määruse (EÜ) nr 1698/2005 rakendamise üksikasjalikud eeskirjad seoses kontrollimenetluse rakendamisega ning nõuetele vastavusega maaelu arengu toetusmeetmete osas (ELT L 25, 28.01.2011, lk 8–23), komisjoni määrus (EÜ) nr 1974/2006, millega sätestatakse nõukogu määruse (EÜ) nr 1698/2005 (Maaelu Arengu Euroopa Põllumajandusfondist (EAFRD) antavate maaelu arengu toetuste kohta) kohaldamise üksikasjalikud eeskirjad (ELT L 368, 23.12.2006, lk 15–73) ja komisjoni määruse (EÜ) nr 800/2008, EÜ asutamislepingu artiklite

87 ja 88 kohaldamise kohta, millega teatavat liiki abi tunnistatakse ühisturuga kokkusobivaks (üldine grupierandi määrus) (ELT L 214, 09.08.2008, lk 3–47).

4. Määruse mõjud

Määruses tehtavad muudatused on vajalikud õigusselguse tagamiseks ning taotluste menetlemise lihtsustamiseks ja kiirendamiseks.

5. Määruse rakendamiseks vajalikud kulutused ja määruse rakendamise eeldatavad tulud

Määruse kehtestamine ei too kaasa lisakulutusi riigieelarve vahenditest.

6. Määruse jõustumine

Määrus jõustub üldises korras.

7. Eelnõu kooskõlastamine

Eelnõu esitati kooskõlastamiseks Majandus- ja Kommunikatsiooniministeriumile ning Rahandusministeriumile õigusaktide eelnõude infosüsteemi EIS kaudu.

Majandus- ja Kommunikatsiooniministerium ning Rahandusministerium ei ole Vabariigi Valitsuse 13. jaanuari 2011. a määruse nr 10 "Vabariigi Valitsuse reglement" § 7 lõikes 3 sätestatud tähtaja jooksul eelnõu kooskõlastanud või jätnud seda põhjendatult kooskõlastamata, mistõttu loetakse eelnõu § 7 lõike 4 kohaselt kooskõlastatuks.

Ants Noot
Kantsler

